

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 31 ΜΑΪΟΥ 2000
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ -
ΚΕΙΜΕΝΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Α΄. ΚΕΙΜΕΝΟ

Κώστας Βάρναλης

[Πάλι μεθυσμένος είσαι]

Πάλι μεθυσμένος είσαι, δυόμισι ώρα της νυχτός.
Κι αν τα γόνατά σου τρέμαν, εκρατιόσουνα στητός
μπρος στο κάθε τραπεζάκι. –«Γεια σου, Κωσταντή βαρβάτε!»

– Καλησπερούδια αφεντικά, πώς τα καλοπερνάτε ;

Ένας σου 'δινε ποτήρι κι άλλος σου 'δινεν ελιά.
Έτσι πέρασες γραμμή της γειτονιάς τα καπελιά.
Κι αν σε πείραζε κανένας – αχ, εκείνος ο Τριβέλας! –

έκανες πως δεν ένιωθες και πάντα εγλυκογέλας.

Χτες και σήμερα ίδια κι όμοια, χρόνια μπρος, χρόνια μετά ...
Η ύπαρξή σου σε σκοτάδια όλο πηχτότερα βουτά.
Τάχα η θέλησή σου λίγη, τάχα ο πόνος σου μεγάλος;
Αχ, πού 'σαι, νιότη, πού δειχνες, πως θα γινόμουν άλλος!

Β΄. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Πώς συνδέεται το περιεχόμενο του ποιήματος με τον τίτλο της συλλογής *Σκλάβοι πολιορκημένοι*, της οποίας αποτελεί τον πρόλογο ;

Μονάδες 15

2.α. Να εντοπίσετε τα δύο μέρη στα οποία χωρίζεται το ποίημα και να αποδώσετε με έναν τίτλο το περιεχόμενο του καθενός.

β. Με ποιους τρόπους εκφράζεται η αίσθηση της μονότονης επανάληψης που είναι φανερή στο ποίημα;

Μονάδες 20

3.α. Να εντοπίσετε χαρακτηριστικά του ύφους του Βάρναλη στο συγκεκριμένο ποίημα.

β. «– Καλησπερούδια αφεντικά, πώς τα καλοπερνάτε ;»
«Τάχα η θέλησή σου λίγη, τάχα ο πόνος σου μεγάλος;»

Ποιος ρωτάει σε κάθε περίπτωση και ποιο το νόημα των παραπάνω ερωτήσεων;

Μονάδες 20

4. «Χτες και σήμερα ίδια κι όμοια, χρόνια μπρος, χρόνια μετά ...

Η ύπαρξή σου σε σκοτάδια όλο πηχτότερα βουτά.

Τάχα η θέλησή σου λίγη, τάχα ο πόνος σου μεγάλος;

Αχ, πού 'σαι, νιότη, πού δειχνες, πως θα γινόμουν άλλος!»

Το ποίημα, στο οποίο ανήκουν οι στίχοι, γράφτηκε το 1927. Πιστεύετε ότι οι συγκεκριμένοι στίχοι έχουν διαχρονική αξία;

Μονάδες 25

5. Να γράψετε ποια κοινά στοιχεία υπάρχουν στο ποίημα που σας δόθηκε και στο ποίημα που ακολουθεί ως προς το περιβάλλον, όπου τοποθετείται η δράση, και ως προς τον προβληματισμό που διατυπώνει ο ποιητής.

Μονάδες 20

Κ. Βάρναλης : «Οι μοιραίοι»

Μες στην υπόγεια την ταβέρνα,
μες σε καπνούς και σε βρисиές
(απάνου στρίγγλιζε η λατέρνα),
όλη η παρέα πίναμε εψές.
εψές, σαν όλα τα βραδάκια,
να πάνε κάτω τα φαρμάκια.

Σφιγγόταν ο ένας πλάι στον άλλο
και κάπου εφτυούσε καταγής
ω! πόσο βάσανο μεγάλο
το βάσανο είναι της ζωής!
Όσο κι ο νους να τυραννιέται,
άσπρη ημέρα δε θυμιέται!

Ήλιε και θάλασσα γαλάζια
και βάθος του άσωτου ουρανού
ω! της αυγής κροκάτη γάζα,
γαρούφαλα του δειλινού,
λάμπετε - σβήνετε μακριά μας
χωρίς να μπείτε στην καρδιά μας!